

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.005.04.2023

**Pan
Krzysztof Szalankiewicz
Starosta Średzki**

Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej
ul. Wrocławska 2
55-300 Środa Śląska

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/060 – „Wykrywanie i przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalni”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej ¹ , ul. Wrocławska 2, 55-300 Środa Śląska.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Szałankiewicz, Starosta Średzki ² od 20 listopada 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków koncesji.2. Realizacja zadań dotyczących identyfikacji i przeciwdziałania eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków koncesji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2023 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych ³) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały znaczenie dla działalności jednostki w zakresie objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Artykuł 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Jakub Mucha, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/31/2023 z 20 lutego 2023 r.

(akta kontroli: t. I str. 1-2)

¹ Dalej także: Starostwo.

² Dalej również: Starosta.

³ 18 kwietnia 2023 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej realizowało w latach 2019-2023 (do 18 kwietnia) zadania dotyczące wykrywania i przeciwdziałania nielegalnej eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków koncesji, przy czym działania w tym zakresie nie były w pełni prawidłowe.

Przyjęte w Starostwie uwarunkowania organizacyjne umożliwiały co do zasady wykonywanie przez Starostę Średzkiego zadań organu administracji geologicznej. W Regulaminie Organizacyjnym Starostwa odniesiono się do wymogów wykonywania zadań Starosty jako organu administracji geologicznej, powierzając ich realizację jednej z komórek organizacyjnych Starostwa, tj. Wydziałowi Środowiska i Rolnictwa. W zakresie przyjętych warunków organizacyjnych stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieobsadzeniu w całym okresie objętym kontrolą stanowiska geologa powiatowego, a także niepodejmowaniu działań w celu jego zatrudnienia.

Niezależnie od powyższego Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na fakt niewyposażenia pracowników Starostwa w sprzęt i oprogramowanie (w tym urządzenia pomiarowe) skutkujący niemożnością prowadzenia w pełni kompleksowej weryfikacji prawidłowości wykonywania przez przedsiębiorców uprawnień i obowiązków określonych w koncesji na wydobywanie kopalni.

Realizacja w Starostwie działań w obszarze identyfikacji i przeciwdziałania eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków koncesji związana była m.in. z przekazywaniem do właściwych organów danych wynikających z wydanych przez Starostę Średzkiego decyzji w przedmiocie koncesji na wydobywanie kopalni ze złóż. W przypadku uzyskania przez Starostwo od podmiotów zewnętrznych informacji, z których wynikało prawdopodobieństwo prowadzenia nielegalnej eksploatacji kopalni, każdorazowo podejmowano czynności mające na celu ich potwierdzenie. Niemniej prowadzone w Starostwie działania dotyczące identyfikacji i przeciwdziałania nielegalnej eksploatacji kopalni nie były podejmowane w pełnym możliwym zakresie, gdyż m.in. nie korzystano z uprawnienia do przeprowadzania kontroli wypełnienia przez przedsiębiorców warunków koncesji.

W związku z realizacją zadań Starostwa należących do obszaru identyfikacji i przeciwdziałania eksploatacji kopalni z naruszeniem koncesji stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na: [1] niepodjęciu rzetelnych działań mających na celu wydanie decyzji w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia dwóch koncesji na wydobywanie kopalni ze złóż; [2] nierzetelnym prowadzeniu weryfikacji wywiązywania się przez przedsiębiorców z obowiązku określonego w art. 101 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze⁶, polegającego na składaniu do organu koncesyjnego informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny; [3] nierzetelnym prowadzeniu weryfikacji wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązku określonego w art. 137 ust. 2 i ust. 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, związanego z przedkładaniem do organu koncesyjnego dokumentacji dotyczącej informacji o opłacie za wydobytą kopalinę; [4] niedostępnienu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa⁷ ogólnego schematu procedury kontroli określonej w ustawie Prawo geologiczne i górnicze.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 633. Dalej: ustawa Prawo geologiczne i górnicze.

⁷ Dalej: BIP.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z wykrywaniem i przeciwdziałaniem eksploatacji kopalni z naruszeniem warunków koncesji

1.1. W okresie objętym kontrolą liczba, obowiązujących koncesji na wydobywanie kopalni (wydanych przez Starostę Średzkiego) wykazywała generalnie tendencję spadkową. Według stanu na:

- 31 grudnia 2019 r. – obowiązywało dziewięć koncesji;
- 31 grudnia 2020 r. – obowiązywało 10 koncesji;
- 31 grudnia 2021 r. – obowiązywało dziewięć koncesji;
- 31 grudnia 2022 r. – obowiązywało siedem koncesji;
- 1 marca 2023 r. – obowiązywało sześć koncesji.

Ponadto w kontrolowanym okresie:

- do Starostwa wpłynęło pięć wniosków o wydanie koncesji na wydobywanie kopalni (w 2019 r. i w 2020 r. – po jednym wniosku oraz w 2021 r. – trzy wnioski⁹);
- Starosta wydał trzy koncesje na wydobywanie kopalni (po jednej koncesji w latach 2019-2021);
- nie wystąpiły przypadki, w których Starosta odmówił wydania koncesji na wydobywanie kopalni;
- Starosta wydał dwie decyzje w sprawie przeniesienia koncesji na inny podmiot (po jednej decyzji w 2021 r. i 2022 r.);
- wygasło pięć koncesji (dwie w 2021 r., dwie w 2022 r. oraz jedna w 2023 r.), przy czym do 13 marca 2023 r. Starosta wydał decyzje dotyczące wygaśnięcia trzech koncesji (tj. koncesji wygasłych w 2022 r. oraz 2023 r.);
- nie wystąpiły przypadki, w których Starosta cofnął koncesję na wydobywanie kopalni.

(akta kontroli: t. I str. 35-36, 38-39, 436)

1.2., 1.3. W okresie objętym kontrolą w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa przyjętym uchwałą nr 260/2018 Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie uchwalenia regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej¹⁰, nie wyodrębniono stanowiska geologa powiatowego, jak również nie zatrudniono osoby na tym stanowisku.

Starosta wyjaśnił, że przepis art. 156 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze¹¹, ma charakter instrukcyjny i nie wiąże się z sankcją. Starosta dodał m.in., że w praktyce „w większości starostw w kraju, brak geologa powiatowego nie uniemożliwia wykonywania przez starostów funkcji organów administracji geologicznej”.

Niemniej pracownikowi Wydziału Środowiska i Rolnictwa (zatrudnionemu w okresie objętym kontrolą w wymiarze 4/5 etatu) powierzono od 1 lutego 2009 r. wykonywanie

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Spośród wniosków, które wpłynęły w 2021 r.: w jednym przypadku postępowanie administracyjne zostało zawieszona na wniosek przedsiębiorcy (ze względu na konieczność przedłożenia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach), a w kolejnym przypadku wniosek został wycofany.

¹⁰ Dalej: Regulamin Organizacyjny. Ze zmianami wprowadzonymi uchwałami w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej: [1] uchwałą Nr 278/2018 Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 26 kwietnia 2018 r.; [2] uchwałą Nr 6/2018 Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 21 grudnia 2018 r.; [3] uchwałą Nr 231/2021 Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 30 września 2021 r.

¹¹ Zgodnie z którym zadania administracji geologicznej wykonuje starosta przy pomocy geologa powiatowego.

funkcji geologa powiatowego. Powierzenie to obowiązywało do ustania zatrudnienia tego pracownika, tj. do 31 grudnia 2020 r. Pracownik ten nie miał wykształcenia geologicznego, jak również uprawnień do wykonywania prac geologicznych oraz kwalifikacji w dziedzinie geologii, o których mowa w Dziale IV, Rozdziale 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Osoba ta przed podjęciem zatrudnienia w Starostwie ukończyła studia na kierunku ochrona środowiska i uzyskała tytuł magistra inżyniera. Starosta wyjaśnił, że powierzenie wykonywanie funkcji geologa powiatowego osobie, która nie posiadała wykształcenia w zakresie geologii oraz uprawnień w tej dziedzinie wynikało z faktu, że po odejściu z pracy geologa powiatowego nieformalne poszukiwanie na jego miejsce innej osoby spełniającej wymagania nie przyniosły rezultatu. Starosta wyjaśnił, że wobec powyższego powierzono zadania związane z rolą organu administracji geologicznej osobie z dyplomem ukończenia studiów na kierunku ochrona środowiska.

Począwszy od 1 stycznia 2021 r. nie powierzono w formie pisemnej wykonywania funkcji geologa powiatowego. Starosta wyjaśnił, że zadania, jakie realizował uprzednio zatrudniony pracownik, przeniesione zostały na innych pracowników Wydziału Środowiska i Rolnictwa. Wskazał również, że przyjęte rozwiązanie determinowane było przez względy ekonomiczne i umożliwiło jednocześnie podniesienie uposażenia pozostałych pracowników wydziału, z oszczędnościami funduszu płac ogółem. Ponadto Starosta wyjaśnił, że w przeszłości nie był kwestionowany brak obsadzenia stanowiska geologa powiatowego, a zadania z zakresu administracji geologicznej były realizowane. Wobec powyższego nie podejmowano działań mających na celu obsadę tego stanowiska. Brak obsadzenia stanowiska geologa powiatowego oraz podejmowania działań ukierunkowanych na zatrudnienie geologa powiatowego opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. I str. 7-29, 37, 55, 58, 383-435)

1.4. Stosownie do Regulaminu organizacyjnego¹², w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 29 września 2021 r., do zadań Wydziału Środowiska i Rolnictwa – zaliczono m.in.: [1] wykonywanie czynności związanych z udzielaniem koncesji na wydobywanie kopalin pospolitych na powierzchni nieprzekraczającej 2 ha i przewidywanym rocznym wydobyciu nieprzekraczającym 20.000 m³; [2] obsługę Starosty, jako organu pierwszej instancji w sprawach należących do właściwości administracji geologicznej, o ile nie zostały one zastrzeżone dla marszałków lub ministra właściwego do spraw środowiska; [3] bilansowanie zasobów kopalin; [4] gromadzenie i archiwizowanie danych geologicznych.

Analogiczne zadania przypisano w Regulaminie Organizacyjnym Kierownikowi Wydziału Środowiska i Rolnictwa.

Natomiast w okresie od 30 września 2021 r. jako zadania Wydziału Środowiska i Rolnictwa wskazano m.in.: [1] udzielanie, cofanie, przenoszenie i wygaszanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż na powierzchni nieprzekraczającej 2 ha i przewidywanym wydobyciu rocznym nieprzekraczającym 20 000 m³, bez użycia środków strzałowych; [2] sprawowanie nadzoru i kontroli w zakresie wykonywania przez przedsiębiorcę uprawnień z tytułu koncesji; [3] ustalanie opłaty eksploatacyjnej dodatkowej, lub podwyższonej w związku z wydobywaniem kopaliny bez wymaganej koncesji, bądź z jej naruszeniem; [4] nakazywanie wstrzymania działalności lub podjęcia określonych czynności w celu doprowadzenia środowiska do właściwego stanu w razie stwierdzenia wykonywania działalności niezgodnej z przepisami prawa geologicznego i górniczego; [5] kontrolowanie przestrzegania i stosowania przepisów prawa geologicznego w zakresie objętym właściwością Starosty.

¹² Załącznik nr 2 - Zakresy działania komórek Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej.

W okresie objętym kontrolą zadania z zakresu dotyczącego wydobywania kopalin powierzono pracownikom Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa, tj.: [1] do 31 grudnia 2020 r. – Inspektorowi ds. geologii, gospodarki wodnej i ochrony gruntów, któremu powierzono wykonywanie funkcji geologa powiatowego (zatrudnienie tej osoby ustało 31 grudnia 2020 r.); [2] od 2 stycznia 2021 r. – Inspektorowi ds. środowiska, przy czym w okresie od 1 lipca 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. pracownikowi temu w zastępstwie powierzono wykonywanie zadań¹³ pracownika wskazanego w pkt [1].

W potwierdzonych podpisami pracowników zakresach obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności tych pracowników określono m.in. następujące zadania szczegółowe w zakresie dotyczącym wydobywania kopalin: [1] wydawanie albo opracowywanie koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin; [2] opracowywanie decyzji z zakresu kompetencji starosty wynikających z ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

Zakresy uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności pracowników Starostwa, którym powierzono realizację zadań w zakresie dotyczącym ustawy Prawo geologiczne i górnicze, ukształtowane były w następujący sposób: [1] Kierownik Wydziału Środowiska i Rolnictwa – przyjęty do wiadomości i wykonania Zakres obowiązków uprawnień i odpowiedzialności (dokument z 8 lipca 1999 r.) nie zawierał odniesienia do realizacji zadań wynikających z ustawy Prawo geologiczne i górnicze; [2] Inspektor ds. środowiska w Wydziale Środowiska i Rolnictwa – przyjęty do wiadomości i wykonania Zakres uprawnień, obowiązków i odpowiedzialności (dokument z 2 stycznia 2021 r.) odnosił się do wydawania koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin pospolitych.

(akta kontroli: t. I str. 7-29, 37, 55, 58, 215-216, 219, 383-435)

1.5. Wszyscy pracownicy Starostwa, w których zakresie kompetencji w okresie objętym kontrolą pozostawała realizacja działań dotyczących udzielania koncesji na wydobywanie kopalin oraz przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalin, przed zatrudnieniem w Starostwie ukończyli studia wyższe, tj.:

- a) Kierownik Wydziału Środowiska i Rolnictwa – uzyskał tytuł magistra inżyniera zootechniki;
- b) Inspektor w Wydziale Środowiska i Rolnictwa (zatrudniony w Starostwie do 31 grudnia 2020 r.) – uzyskał tytuł magistra inżyniera ochrony środowiska¹⁴;
- c) Inspektor ds. środowiska – uzyskał tytuł magistra prawa. Pracownik ten ukończył ponadto studia podyplomowe m.in. w zakresie: [1] prawa inwestycyjnego i [2] prawa ochrony środowiska.

Z dokumentacji osobowej wynikało, że okresie objętym kontrolą Kierownik Wydziału Środowiska i Rolnictwa oraz Inspektor w Wydziale Środowiska i Rolnictwa (zatrudniony w Starostwie do 31 grudnia 2020 r.) nie uczestniczyli w szkoleniach/kursach związanych tematycznie z zagadnieniami koncesji na wydobywanie kopalin. Jak wyjaśnił Starosta, Inspektor w Wydziale Środowiska i Rolnictwa (zatrudniony w Starostwie do 31 grudnia 2020 r.) mógł uczestniczyć w szkoleniach w przywołanym zakresie, lecz fakt ten mógł nie zostać odnotowany w dokumentacji. Starosta wskazał przy tym, że pracownicy Starostwa posiadają dostęp do systemu informacji prawnej, w którym m.in. dostępne są komentarze i interpretacje przepisów prawnych.

¹³ W zakresie obejmującym: [1] opracowywanie koncesji na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin pospolitych na powierzchni ziemi; [2] opracowywanie decyzji z zakresu kompetencji starosty wynikających z ustawy Prawo geologiczne i górnicze; [3] wykonywanie czynności związanych z zatwierdzeniem projektów i dokumentacji: badań geologiczno-inżynierskich na potrzeby inne niż planów zagospodarowania przestrzennego.

¹⁴ W aktach osobowych pracownika zawarta była dokumentacja z 2008 r. wskazująca na rozpoczęcie studiów podyplomowych w zakresie „Ochrony powietrza i zarządzania środowiskiem”, jednak w aktach osobowych brak było dokumentacji potwierdzających ukończenie tych studiów.

Kierownik Wydziału Środowiska i Rolnictwa wyjaśnił, że nie dostrzegał potrzeby podnoszenia własnych kompetencji w tym zakresie. Wskazał przy tym, że oprócz zadań dotyczących eksploatacji kopalni kompetencje Wydziału obejmują również inne zagadnienia, a ponadto w ostatnich latach mała zainteresowanie eksploatacją kopalni. Kierownik stwierdził również, że istotniejsze jest zapewnienie udziału w szkoleniach podległych pracowników Wydziału.

Inspektor ds. środowiska w 2022 r. uczestniczyła w trzech formach szkoleniowych związanych tematycznie z zagadnieniami koncesji na wydobywanie kopalni, które zostały zorganizowane przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy¹⁵. Inspektor ds. Środowiska wyjaśniła m.in., że w dacie powierzenia obowiązków w zakresie dotyczącym eksploatacji kopalni, ze względu na epidemię COVID-19 szkolenia nie były realizowane. Wskazała przy tym, że wnioski o udział w szkoleniach były akceptowane, co umożliwiło wzięcie udziału w drugiej połowie 2022 r. w trzech szkoleniach zorganizowanych przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

(akta kontroli: t. I str. 7-30, 37, 253-258, 262-264)

1.6. W okresie objętym kontrolą w Starostwie nie obowiązywały uregulowania wewnętrzne dotyczące wydawania koncesji na wydobywanie kopalni, jak również monitorowania warunków udzielonych koncesji. Starosta wyjaśnił, że nie istnieje prawny obowiązek w tym zakresie.

Starosta wyjaśnił ponadto, że sposób wydawania koncesji na wydobywanie kopalni ze złóż uregulowany został w ustawie Prawo geologiczne i górnicze, a *„w kwestiach nadzoru geologicznego nad prawidłowością działań koncesjonariuszy opieramy się na ustaleniach poczynionych w ramach kontroli sprawowanych przez okręgowy urząd górniczy”*.

(akta kontroli: t. I str. 5, 32, 255-258)

1.7. W okresie objętym kontrolą w Starostwie nie dokonywano zakupów wyposażenia lub oprogramowania wspomagającego pracę pracowników w zakresie realizacji zadań kontrolnych związanych z wydaniem koncesji na wydobywanie kopalni oraz monitorowaniem warunków udzielonych koncesji w tym zakresie.

Ponadto wobec nieposiadania wyposażenia/oprogramowania w Starostwie nie poniesiono wydatków na przeglądy i konserwację takich zasobów.

Starostwa wyjaśniając brak wyposażenia wskazał m.in., że *„do prowadzenia nadzoru nad wykonywaniem koncesji, w sposób precyzyjny, pracowników należałoby wyposażać w sprzęt, którego koszt szacunkowo wyniósłby ok. 50 tys. PLN. Dodatkowo, konieczne byłoby przeszkolenie dotyczące posługiwania się takimi urządzeniami (...)”*.

Kierownik Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa wyjaśnił m.in., że nie występował formalnie o zakup wyposażenia wspomagającego realizację zadań kontrolnych w zakresie eksploatacji kopalni, wskazując na trudną sytuację finansową samorządów powiatowych. Dodał również, że pierwszeństwo uzyskują zakupy niezbędne do realizacji bieżących zadań (np. sprzęt biurowy, komputerowy), a Starosta Średzki za sprawą dyskusji kierownictwa Starostwa, ma świadomość co do daleko większych uprawnień kontrolnych okręgowych urzędów górniczych oraz dysponowania przez te urzędy wyspecjalizowaną kadrą pracowniczą oraz sprzętem. Kierownik wyjaśnił ponadto, że Starostwo jest informowane o ustaleniach kontrolnych okręgowego urzędu górniczego.

(akta kontroli: t. I str. 5, 31, 56, 59, 262-264)

¹⁵ [1] Szkolenie „Procedury administracyjne w postępowaniach wynikających z przepisów prawa geologicznego i górniczego” (wrzesień 2022 r.); [2] Ogólnopolska Konferencja Osuwiskowa – O!SUWISKO 2022 (październik 2022 r.); [3] Konferencja – Współczesna Geologia Samorządowa (grudzień 2022 r.).

1.8. W okresie objętym kontrolą w Starostwie nie były prowadzone kontrole lub audyty dotyczące udzielania koncesji na wydobywanie kopalin, monitorowania warunków udzielonych koncesji, sprawowania nadzoru, jak również nielegalnej eksploatacji kopalin.

(akta kontroli: t. I str. 6, 32)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W okresie objętym kontrolą w Starostwie nie było obsadzone stanowisko geologa powiatowego, jak również nie podejmowano działań mających na celu obsadzenie tego stanowiska, pomimo że stosownie do art. 156 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, starosta wykonuje zadania administracji geologicznej przy pomocy geologa powiatowego.

Starosta wyjaśnił, że przepis art. 156 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, ma charakter instrukcyjny i nie wiąże się z sankcją. Starosta dodał m.in., że w praktyce „w większości starostw w kraju, brak geologa powiatowego nie uniemożliwia wykonywania przez starostów funkcji organów administracji geologicznej”. Ponadto Starosta wyjaśnił, że „wobec faktu, że w przeszłości nikt nie zakwestionował faktu braku obsady na stanowisku geologa powiatowego, a zadania z zakresu administracji geologicznej były realizowane, nie podejmowano działań mających na celu obsadę tego stanowiska”.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że wspomniany przepis ustawy Prawo geologiczne i górnicze jednoznacznie reguluje sposób w jaki powinny być wykonywane zadania starosty jako organu administracji geologicznej.

(akta kontroli: t. I str. 7-29, 37, 55, 58, 383-435)

OCENA CZĄSTKOWA

Przyjęte w Starostwie uwarunkowania organizacyjne umożliwiały co do zasady wykonywanie przez Starostę Średzkiego zadań organu administracji geologicznej. W Regulaminie Organizacyjnym Starostwa odniesiono się do wymogów wykonywania zadań Starosty jako organu administracji geologicznej, powierzając ich realizację jednej z komórek organizacyjnych Starostwa, tj. Wydziałowi Środowiska i Rolnictwa. W zakresie przyjętych warunków organizacyjnych stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieobsadzeniu w całym okresie objętym kontrolą stanowiska geologa powiatowego, a także niepodejmowaniu działań w celu jego zatrudnienia.

Niezależnie od powyższego Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na fakt niewyposażenia pracowników Starostwa w sprzęt i oprogramowanie (w tym urządzenia pomiarowe) skutkujący niemożnością prowadzenia w pełni kompleksowej weryfikacji prawidłowości wykonywania przez przedsiębiorców uprawnień i obowiązków określonych w koncesji na wydobywanie kopalin.

OBSZAR

2. Realizacja zadań dotyczących identyfikacji i przeciwdziałania eksploatacji kopalin z naruszeniem warunków koncesji

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą Starosta Średzki wydał osiem decyzji dotyczących udzielenia, przeniesienia bądź wygaśnięcia koncesji na wydobywanie kopalin, w tym:

- a) trzy decyzje, na podstawie których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin (po jednej w latach 2019-2021);
- b) dwie decyzje w przedmiocie przeniesienia koncesji na wydobywanie kopalin na inny podmiot (po jednej w 2021 r. i 2022 r.)¹⁶;

¹⁶ W okresie objętym kontrolą poza wskazanymi przypadkami przeniesienia koncesji na wydobywanie kopalin ze złożeń nie były wydawane inne decyzje zmieniające koncesje w tym przedmiocie.

c) trzy decyzje w przedmiocie wygaśnięcia koncesji (dwie w 2022 r. i jedna w 2023 r.).

W powyższych przypadkach nie stwierdzono, aby decyzje przekazywane były do Państwowego Instytutu Geologicznego po upływie terminu wskazanego w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla¹⁷.

(akta kontroli: t. I str. 35, 38-39, 436)

2.2. W Starostwie nie udostępniono na stronie podmiotowej BIP ogólnego schematu procedury kontroli określonej w ustawie Prawo geologiczne i górnicze, pomimo wymogu wynikającego z art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców¹⁸. Zgodnie z przywołanym przepisem organ kontroli zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ ogólny schemat tych procedur kontroli, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa¹⁹, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. I str. 40, 44)

2.3., 2.4., 2.5. W okresie objętym kontrolą pracownicy Starostwa nie przeprowadzali kontroli prawidłowości wypełniania warunków udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, tj. kontroli o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo przedsiębiorców²⁰. Starosta wyjaśnił, że przepis ten upoważnia, a nie obliuguje organy koncesyjne do wykonywania takich kontroli.

Starosta wyjaśnił również, że *„w sytuacji, gdy nadzór górniczy, sprawowany przez dyrektorów okręgowych urzędów górniczych, poprzez pracowników tych urzędów, na bieżąco kontroluje kopalnie, dublowanie tych kontroli wydaje się być działalnością nieracjonalną. Tym bardziej, że służby te dysponują zarówno odpowiednim sprzętem, jak i wykwalifikowanym kadrami. W sytuacji gdy nadzór górniczy stwierdza nieprawidłowości związane z funkcjonowaniem kopalń, natychmiast informacja ta kierowana jest do Starosty Średzkiego i stanowi podstawę do działań mających na celu doprowadzenie działalności górniczej do warunków określonych koncesją”*.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK zauważa, że ustalenia niniejszej kontroli wskazują na zasadność podejmowania takiej działalności kontrolnej. Jak wynikało bowiem z kontroli przeprowadzonej na zlecenie NIK przez Dyrektora OUG, organ ten w jednym z dwóch skontrolowanych obszarów górniczych stwierdził w działalności przedsiębiorcy m.in. nieprawidłowość polegającą na tym, że *„zbiorczo ocenia się, że po 2018 r. w wyniku podebrania skarpy w części wschodniej wyrobiska skarpa ta na długości ok. 330 m. i szerokości do 9 m (łączona skarpa nasypowa ze skarpią rodzimą) wykroczyła poza granicę dawnego obszaru górniczego”*²¹. Ponadto, jak wynikało z dokumentacji kontrolnej, naruszenie to dotyczyło powierzchni ok. 2060 m². Przeprowadzanie takich kontroli może przyczynić się do wzmocnienia weryfikacji przez organy administracji geologicznej prawidłowości wykonywania warunków koncesji przez przedsiębiorców.

Odnosząc się do sformułowanego w art. 47 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców przepisu (zgodnie z którym m.in. kontrole planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania

¹⁷ Dz. U. poz. 1469. Dalej: rozporządzenie w sprawie rejestru obszarów górniczych.

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 221, ze zm. Dalej: ustawa Prawo przedsiębiorców.

¹⁹ Zgodnie z art. 40 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, organ koncesyjny jest uprawniony do kontroli działalności gospodarczej w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją.

²⁰ Zgodnie z przywołanym przepisem organ koncesyjny jest uprawniony do kontroli działalności gospodarczej w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją.

²¹ Pismo Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu (z 16 marca 2023 r., WRO.910.91.2023.ME/KCh) do Starosty.

działalności gospodarczej, a analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe), Starosta wyjaśnił m.in., że „przesłanką do przeprowadzenia kontroli w zakresie działalności polegającej na wydobywaniu kopalin jest przekroczenie dopuszczalnych koncesją wielkości wydobywania kopaliny bądź nieprawidłowości w realizowaniu przez przedsiębiorcę obowiązku ponoszenia opłat z tytułu wydobywania kruszywa”. Starosta wskazał przy tym, że nie stwierdzano przekroczenia wielkości dopuszczalnego wydobywania, a analizę tej wielkości prowadzono na podstawie sprawozdań określających uproszczone zestawienie zmian zasobów złoża. Starosta dodał, że „o ile roczne wydobywanie mieści się w wartościach wskazanych w art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, nie ma potrzeby podejmowania żadnych działań w stosunku do koncesjonariusza. W okresie objętym kontrolą, kilkukrotnie zdarzyły się sytuacje w postaci niezłożenia przez koncesjonariuszy sprawozdań Z-2. Po otrzymaniu od PIG-PIB informacji o tym fakcie, sprawę skutecznie załatwiano poprzez telefoniczne wezwanie przedsiębiorcy do prawidłowego realizowania przez niego obowiązku. Podobnie reagowano na zgłaszane przez NFOŚiGW sytuacje związane z niedostarczeniem informacji, bądź nieścisłościami, dotyczącymi opłat ponoszonych przez koncesjonariuszy. Nigdy nie zaistniała potrzeba, wszczynania postępowania w sprawie kontroli wykonywania koncesji”.

(akta kontroli: t. I str. 6, 32, 40, 44, 56, 58, 110-213)

2.6. Działania podejmowane w Starostwie w zakresie dotyczącym weryfikacji prowadzenia przez przedsiębiorców wydobywania kopaliny w granicach obszarów górniczych określonych przez Starostę Średzkiego w decyzjach w sprawie udzielenia koncesji nie były dokumentowane. Starosta wyjaśnił, że „w sytuacji, gdy nadzór górniczy sprawowany jest przez dyrektora okręgowego urzędu górniczego, podstawowym kryterium weryfikacji prowadzenia działalności górniczej, zgodnie z wydaną koncesją, jest analiza wielkości wydobywania, na podstawie składanych przez przedsiębiorców sprawozdań Z-2, stanowiących uproszczenie zestawienie zmian zasobów złoża. O ile roczne wydobywanie mieści się w wartościach wskazanych w art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, nie ma potrzeby podejmowania żadnych działań w stosunku do koncesjonariusza. Monitorowanie wydobywania kopaliny w granicach obszarów i terenów górniczych prowadzi się z częstotliwością trzy razy do roku (w okresie wpływu informacji o wydobywaniu kopaliny (x2) oraz wpływu druku Z2 (x1)). Monitorowanie odbywa się poprzez porównanie obrazu z GEOPORTALU z granicami złóż, obszarów i terenów górniczych uwidocznionymi w portalu geologicznym MIDAS”.

W wyniku objęcia kontrolą, realizowaną na zlecenie NIK przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu²², dwóch obszarów górniczych, dla których obowiązywały koncesje wydane przez Starostę Średzkiego: [1] w przypadku jednego z obszarów górniczych²³ (dla którego koncesja wygasła 31 marca 2021 r.) stwierdzono wydobywanie poza obszarem górniczym – szacunkowa powierzchnia, na której prowadzono wydobywanie poza obszarem górniczym wyniosła ok. 2060 m² (ze względu na zasypanie wyrobiska nie było możliwości fizycznego określenia ilości wydobytej kopaliny), a ponadto stwierdzono niezgodność części obecnych w wyrobisku odpadów z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie odzysku odpadów poza instalacjami i urządzeniami²⁴ – podczas kontroli ujawniono m.in. odpady budowlane plastikowe (worki, rury PCV), parkiet drewniany lakierowany, strzykawki (kilka sztuk), tj. odpady niebezpieczne

²² Dalej: Dyrektor OUG.

²³ Którego dotyczyła koncesja z 18 marca 2010 r. (zmieniona decyzją z 1 marca 2018 r.). Starosta Średzki decyzją z 22 lipca 2022 r. stwierdził wygaśnięcie koncesji.

²⁴ Dz. U. poz. 796.

(zakaźne); [2] w jednym przypadku nie stwierdzono wydobycia poza obszarem górnym²⁵.

(akta kontroli: t. I str. 56, 60, 110-213, 216, 219)

2.7. Wobec faktu, że pracownicy Starostwa w okresie objętym kontrolą NIK nie przeprowadzali kontroli zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją na wydobywanie kopalin ze złoża, nie wystąpiły przypadki stwierdzenia naruszeń obowiązujących przepisów. Tym samym nie zaistniały przesłanki do możliwego wykorzystania środków pokontrolnych oraz egzekwowania lub usunięcia stwierdzonych naruszeń.

(akta kontroli: t. I str. 33, 259-261)

2.8.,2.9. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki, w których pracownicy Starostwa ustalali rażące naruszenia warunków określonych w koncesji na wydobywanie kopalin ze złoża. W związku z powyższym nie zaistniały przesłanki ustalenia przez Starostę opłaty dodatkowej, o której mowa w art. 139 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze²⁶.

Niemniej w okresie objętym kontrolą, w Starostwie wszczęte²⁷ zostało jedno postępowanie administracyjne w przedmiocie rażącego naruszenia warunków koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż. Podjęcie postępowania wynikało z przekazania pismem z 2 lutego 2022 r. przez Dyrektora OUG do Starosty Średzkiego, na podstawie art. 173 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze²⁸, zawiadomienia o naruszeniu warunków koncesji na wydobywanie kopalin, wydanej przez Starostę Średzkiego.

Starosta decyzją z 6 czerwca 2022 r. umorzył wszczęte postępowanie administracyjne. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano m.in., że w wyniku postępowania ustalono, iż eksploatacja złoża mieściła się w granicach określonych w koncesji, a naruszenie stwierdzone przez Dyrektora OUG powstało w wyniku osunięcia się skarpy spowodowanego opadami deszczu. Ponadto w decyzji stwierdzono, że *„osunięcie to zostało niezwłocznie usunięte, a obecny stan pozwala na stwierdzenie, iż naruszenie warunków koncesji nie spowodowało nieuprawnionego wydobycia kopaliny i nie miało charakteru rażącego naruszenia prawa”*. Ponadto w okresie prowadzonego przez Starostę postępowania administracyjnego, Dyrektor OUG wydał 30 marca 2022 r. postanowienie, w którym organ ten zaopiniował pozytywnie pod względem górnym, w odniesieniu do działalności górniczej, uznanie za zakończoną rekultywację terenów po eksploatacji złoża. W postanowieniu tym wskazano m.in., że przeprowadzona 22 marca 2022 r. przez ten organ kontrola wykazała m.in. odtworzenie skarpy.

Ponadto w związku z nieprzeprowadzaniem kontroli przez pracowników Starostwa w okresie objętym kontrolą NIK nie zaistniały przesłanki do wydania przez Starostę decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności, tj. decyzji o których mowa w art. 159 ustawy Prawo geologiczne i górnicze²⁹.

²⁵ Którego dotyczyła koncesja z 23 lipca 2013 r. (przeniesiona na rzecz innego podmiotu decyzją z 10 kwietnia 2018 r.). Decyzja ta wygasła 22 lipca 2022 r.

²⁶ Zgodnie z art. 139 ust. 1, działalność wykonywana z rażącym naruszeniem warunków określonych w koncesji albo w zatwierdzonym albo w podlegającym zgłoszeniu projekcie robót geologicznych podlega opłacie dodatkowej. Opłata dodatkowa jest niezależna od pozostałych opłat regulowanych niniejszym działem. Stosownie zaś do ust. 2, opłatę dodatkową ustala, w drodze decyzji, odpowiednio organ koncesyjny lub organ administracji geologicznej, który zatwierdził projekt robót geologicznych lub któremu zgłoszono projekt robót geologicznych.

²⁷ 24 lutego 2022 r.

²⁸ Zgodnie z przywołanym przepisem organ nadzoru górniczego niezwłocznie zawiadamia właściwy organ administracji geologicznej w przypadku stwierdzenia, że działalność regulowana ustawą jest wykonywana bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub bez przedłożonego projektu robót geologicznych, który nie podlega zatwierdzeniu, lub z naruszeniem warunków określonych w koncesji lub projekcie robót geologicznych.

²⁹ Zgodnie z art. 159 ust. 1, w przypadku stwierdzenia, że działalność określona ustawą jest wykonywana: 1) z naruszeniem warunków określonych w koncesji, 2) bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub

2.10. W okresie objętym kontrolą wygasło pięć koncesji wydanych przez Starostę Średzkiego, w tym: [1] w przypadku dwóch koncesji upłynął termin ich obowiązywania; [2] w trzech przypadkach przed upływem terminu ich obowiązywania przedsiębiorcy złożyli wnioski o ich wygaśnięcie.

Decyzje o wygaśnięciu koncesji zostały wydane w trzech przypadkach. Wszystkie dotyczyły sytuacji, w których przedsiębiorcy wystąpili z wnioskiem do Starosty Średzkiego o wydanie decyzji w tym przedmiocie.

W pozostałych dwóch przypadkach (dotyczących koncesji, dla których termin obowiązywania upłynął 31 marca 2021 r.³⁰ oraz 30 grudnia 2021 r.³¹), decyzje w tym przedmiocie nie zostały wydane, natomiast w toku kontroli NIK zostały wszczęte postępowania w sprawie wygaśnięcia tych koncesji. Powyższe zostało opisane w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym także w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Wyjaśniając w jaki sposób prowadzony był w Starostwie proces weryfikacji czy faktycznie zaprzestano wydobywania kopaliny po ustaniu koncesji Starosta wyjaśnił, że „trzykrotnie, w ciągu roku, sprawdzane są na ortofotomapie obszary złóż (również tych, gdzie zakończona została ich eksploatacja). (...) nie zarejestrowano zmian w obrębie obszarów, gdzie eksploatacja kopaliny została zakończona”. W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że prowadzenie weryfikacji w takiej formie może nie zapewnić aktualnej wiedzy w powyższym zakresie, co wynika przede wszystkim z faktu braku prawnego wymogu aktualizacji w czasie rzeczywistym danych prezentowanych przez ortofotomapy.

Starosta wyjaśnił również, że w przypadku złóż, na których eksploatacja została zaprzestana, ale nie została wydana decyzja w sprawie wygaśnięcia koncesji weryfikacji dokonano poprzez analizę zdjęć z ortofotomapy. Natomiast w odniesieniu do pozostałych trzech przypadków Starosta wyjaśnił, że kontrole zostały przeprowadzone przez Dyrektora OUG, a wyniki tych kontroli uznano za miarodajne i wystarczające³².

Kierownik Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa wyjaśnił m.in., że weryfikacja w powyższym zakresie prowadzona był z wykorzystaniem geoportali, a podczas wizytacji terenowych przy okazji postępowań prowadzonych przez ww. Wydział wizytowano miejsca, dla których wygasły koncesje na wydobywanie kopaliny ze złóż.

W przypadku wydania przez Starostę decyzji o wygaśnięciu koncesji zostały one w każdym przypadku przekazane do Okręgowego Urzędu Górniczego we Wrocławiu.

(akta kontroli: t. I str. 35-36, 74-75, 78-95, 214, 218, 262-264, 436; t. II str. 104-149)

2.11. W wyniku analizy kontrolnej 30 przypadków prowadzenia w Starostwie weryfikacji wywiązywania się przez przedsiębiorców z obowiązku określonego w art. 101 ust. 8 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, polegającego na corocznym składaniu informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny (informacja taka powinna być za dany rok w terminie do 15 marca roku kolejnego)³³ stwierdzono, że:

- w 27 przypadkach informacja o zmianach zasobów złoża kopaliny wpłynęła do Starostwa, w tym: [1] w 11 przypadkach wpływ tej informacji³⁴ nastąpił

z naruszeniem określonych w nim warunków, 3) bez przedłożonego projektu robót geologicznych, który nie podlega zatwierdzeniu, lub z naruszeniem określonych w nim warunków - właściwy organ administracji geologicznej, w drodze decyzji, odpowiednio wstrzymuje działalność, nakazuje niezwłoczne usunięcie stwierdzonych uchybień, a w przypadku potrzeby nakazuje podjęcie czynności mających na celu doprowadzenie środowiska do należytego stanu. Stosownie zaś do ust. 2, decyzje, o których mowa w ust. 1, podlegają rygorowi natychmiastowej wykonalności.

³⁰ Koncesja z 18 marca 2010 r. (zmieniona decyzją z 1 marca 2018 r.).

³¹ Koncesja z 6 lipca 2006 r.

³² W toku kontroli NIK przedłożono dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie kontroli przez Dyrektora OUG.

³³ Zgodnie z dyspozycją wspomnianego przepisu.

³⁴ Według prezentaty wpływu.

w ustawowo określonych terminie; [2] w dziewięciu przypadkach informacje te wpłynęły do Starostwa z opóźnieniem wynoszącym od jednego do 354 dni (w tym w ośmiu z tych przypadków opóźnienie nie przekraczało 45 dni); [3] w siedmiu przypadkach dokumentacja informacji nie zawierała prezentaty wpływu do Starostwa, przy czym w pięciu z tych przypadków wskazywano na ich sporządzenie w ustawowo określonym terminie³⁵;

- w trzech przypadkach do Starostwa nie wpłynęła informacja o zmianach zasobów złoża kopaliny (przypadki te dotyczyły jednego złoża, dla którego termin obowiązywania koncesji upływał 30 grudnia 2021 r. i dotyczył informacji za lata 2019-2021).

Starosta wyjaśnił, że na podstawie powyższych sprawozdań prowadzona jest analiza wielkości wydobycia, a o ile roczne wydobycie nie przekracza 20 000 m³ nie istnieją przesłanki podejmowania działań wobec koncesjonariusza. Starosta wskazał ponadto, że jeśli analizowane wartości nie przekraczały tych parametrów (jak we wszystkich analizowanych przypadkach) nie dokumentowano faktu prowadzenia analizy. Ponadto Starosta wyjaśnił, że w przypadku uchybień w zakresie realizacji omawianego obowiązku informacyjnego, nawiązywano kontakt telefoniczny z przedsiębiorcami.

Starosta odnosząc się do stosowanego w Starostwie trybu postępowania ukierunkowanego na bieżące weryfikowanie sposobu wywiązywania się przez przedsiębiorców z obowiązku wynikającego z art. 101 ust. 8 ustawy Prawo geologiczne i górnicze wyjaśnił m.in., że informacje o zmianach zasobów złoża kopaliny wpływają również do Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Starosta wskazał, że podmiot ten zajmuje się bieżącą weryfikacją wywiązywania się ze wspomnianego obowiązku. Starosta dodał również, że „gdy obowiązek jest niedotrzymywany, Instytut wysyła monit i informuje nas telefonicznie o trudnościach. Telefonicznie, a czasem bezpośrednio, wpływamy na koncesjonariuszy, co przynosi oczekiwane efekty. Corocznie PIG-PIB informuje nas o efektach prowadzonej weryfikacji. Finalnie, weryfikacja prowadzona jest we współpracy z PIG-PIB, który corocznie przesyła Staroście informacje dotyczące wypełniania przez koncesjonariuszy obowiązku przesyłania formularzy Z-2 (...)”.

Starosta wyjaśnił również, że „w przypadku, gdy z informacji podanej nam przez Instytut wynika, że któryś z koncesjonariuszy, mimo monitów, nie przekazał stosownej informacji, podejmujemy proste działania prowadzące do nakłonienia konkretnego przedsiębiorcy do wykonania swego obowiązku. Czynimy to poprzez rozmowy telefoniczne lub (o ile występuje taka potrzeba) przez bezpośrednie rozmowy. Dokumentowania takich przypadków nie prowadzimy. Nakazywanie dokonania obmiaru wyrobisk i przedłożenia operatu ewidencyjnego w innym terminie (art. 101 ust. 10) to sankcja jaką można stosować w szczególnie uzasadnionych przypadkach”.

Przypadki w których uznano, że w Starostwie nie podjęto rzetelnych działań związanych z weryfikacją sposobu wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązku przedłożenia wymaganych informacji, opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. I str. 216-217, 219-220, 255-258; t. II str. 150-193)

2.12. W wyniku analizy kontrolnej 44 przypadków prowadzenia w Starostwie weryfikacji wywiązywania się przez przedsiębiorców z obowiązku wynikającego z art. 137 ust. 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze³⁶ – stwierdzono, że w zbadanych przypadkach do Starostwa wpływały wymagane informacje. Przy czym:

³⁵ W pozostałych przypadkach: [1] nie wskazano daty sporządzenia, oraz [2] wskazano na sporządzenie po upływie wyznaczonego terminu.

³⁶ Zgodnie z przywołanym przepisem przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, przedstawia organowi koncesyjnemu, gminie, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz Narodowemu

- w 12 przypadkach informacje te wpłynęły w terminie określonym w art. 137 ust. 2 i ust. 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze do Starostwa, tj. przed upływem miesiąca następującego po okresie rozliczeniowym, którego dotyczyły;
- w 11 przypadkach informacje te wpływały do Starostwa w kolejnym miesiącu kalendarzowym (w tym w ośmiu z tych przypadków wpłynęły do 10. dnia tego miesiąca) następującym po upływie ustawowo określonego terminu;
- w siedmiu przypadkach informacje te wpływały do Starostwa od ponad jednego miesiąca do ponad 12 miesięcy po upływie terminu;
- w 14 przypadkach nie odnotowano na informacjach dat ich wpływu do Starostwa.

W złożonych informacjach przedsiębiorcy:

- w 23 przypadkach wskazywali na nieprowadzenie wydobycia kopalin ze złoża w okresie rozliczeniowym i brak obowiązku uiszczenia opłaty eksploatacyjnej;
- w 21 przypadkach wskazywali na eksploatację złoża w okresie rozliczeniowym i konieczność uiszczenia opłaty eksploatacyjnej.

Spośród przypadków, w których przedsiębiorcy wskazywali na eksploatację złoża w okresie rozliczeniowym i konieczność wniesienia opłaty eksploatacyjnej, Starostwo:

- a) w ośmiu z nich dysponowało potwierdzeniami zapłaty wskazującymi na uregulowanie przez przedsiębiorców opłat w ustawowym terminie (przy czym w trzech przypadkach informacje wpłynęły do Starostwa po upływie ustawowego terminu);
- b) w dwóch z nich dysponowało potwierdzeniami zlecenia transakcji do realizacji przed upływem ustawowego terminu (a nie potwierdzeniami zrealizowanych transakcji);
- c) w jedenastu z nich dysponowało potwierdzeniami uiszczenia opłaty po terminie wskazanym w art. 137 ust. 2 i ust. 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

W przypadku informacji, w których przedsiębiorcy wskazywali na eksploatację złoża w okresie rozliczeniowym i wynikający z tego obowiązek uiszczenia opłaty eksploatacyjnej, nie stwierdzono wniesienia opłaty w kwocie niższej niż wskazana w składanych przez przedsiębiorcę do Starostwa informacjach.

Ponadto stwierdzono pięć przypadków, w których – w sytuacji opóźnień w uiszczeniu opłat eksploatacyjnych na rzecz uprawnionych podmiotów – przedsiębiorcy wnosili te opłaty w kwotach wyższych od należnych w łącznej (tj. na rzecz gmin oraz NFOŚiGW) wysokości od 12 zł do 401 zł³⁷. Wicestarosta wyjaśnił, że w Starostwie „przyjęto, że przedsiębiorcy dokonujący opłaty uwzględnili w niej wartość odsetkową przez siebie naliczoną”.

Wicestarosta, w odniesieniu do wdrożenia w Starostwie mechanizmów ukierunkowanych na bieżące weryfikowanie sposobu wywiązywania się przedsiębiorców z powyższego obowiązku – wyjaśnił, że „nie przyjęto specjalnego trybu weryfikacji prawidłowego wywiązywania się koncesjonariuszy z obowiązków dotyczących informowania o wielkości wydobycia i opłatach eksploatacyjnych. Sprawy te regulowane są od lat poprzez kontakty telefoniczne między Starostą Średzkim, NFOŚiGW, gminami i przedsiębiorcami. Pozwala to na szybsze i łatwiejsze rozstrzygnięcie spraw przedsiębiorców i ich obowiązków wynikających z udzielonych koncesji”.

Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) kopie dowodów dokonanych wpłat, a także informację zawierającą dane identyfikujące przedsiębiorcę, nazwę złoża, numer koncesji na wydobywanie kopalin z tego złoża, rodzaj i ilość kopalin wydobytej w okresie rozliczeniowym, przyjętą stawkę oraz wysokość ustalonej opłaty, w tym przypadającej gminie, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW. Jeżeli wydobywanie prowadzi się na terenie więcej niż jednej gminy - w informacji określa się również ilość kopalin wydobytej z terenów poszczególnych gmin, a także wysokość przypadającej na nie opłaty eksploatacyjnej.

³⁷ Kwoty: 12 zł, 99 zł, 175 zł, 177 zł oraz 401 zł.

Starosta wyjaśnił, że „o ile roczne wydobycie mieści się w wartościach wskazanych w art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, nie ma potrzeby podejmowania żadnych działań w stosunku do koncesjonariusza. Monitorowanie wydobycia kopaliny w granicach obszarów i terenów górniczych prowadzi się z częstotliwością trzy razy do roku (w okresie wpływu informacji o wydobyciu kopaliny (x2) oraz wpływu druku Z2 (x1)). Monitorowanie odbywa się poprzez porównanie obrazu z GEOPORTALU z granicami złóż, obszarów i terenów górniczych uwidocznionymi w portalu geologicznym MIDAS”.

Przypadki, w których uznano, że w Starostwie nie podjęto rzetelnych działań związanych z weryfikacją sposobu wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązku przedłożenia wymaganych informacji, opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. I str. 40, 45, 96-108; t. II str. 1-103)

2.13. W okresie objętym kontrolą Starosta nie wydawał decyzji, o których mowa w art. 138 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Wicestarosta wyjaśnił m.in., że opóźnienia przedsiębiorców w realizacji obowiązku są zazwyczaj wynikiem zapomnienia, a uruchamianie formalnych procedur jest niecelowe w sytuacji gdy wystarczy telefoniczne upomnienie. Dodał również, że „jeśli opłata została wniesiona po terminie, brak jest podstaw do wszczęcia postępowania, a jeśli postępowanie już wszczęto - należy je umorzyć jako bezprzedmiotowe, co jednak nie uchyla obowiązku wniesienia przez przedsiębiorcę odsetek za opóźnienie w zapłacie, naliczanych na podstawie przepisów art. 53 § 1 ordynacji podatkowej³⁸ w zw. z art. 142 § 1 p.g.i.g”. Stwierdził także, iż orzekanie o wysokości odsetek nie jest przedmiotem decyzji, o której mowa w art. 138 ustawy Prawo geologiczne i górnicze³⁹. Przypadki, w których uznano, że w Starostwie nie podjęto rzetelnych działań w tym zakresie opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: t. I str. 96, 101)

2.14. Do Starostwa w okresie objętym kontrolą⁴⁰ nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące eksploatacji kopaliny, w tym nielegalnej ich eksploatacji. Wpłynęły natomiast (w 2022 r.) następujące informacje, w których wskazywano na zagadnienia dotyczące eksploatacji kopaliny:

- a) omówiona w pkt 2.9 niniejszego wystąpienia pokontrolnego korespondencja od Dyrektora OUG, w następstwie którego w Starostwie wszczęto postępowanie w sprawie rażącego naruszenia warunków koncesji na wydobywanie kopaliny (ostatecznie postępowanie to zostało umorzone);
- b) informacja przekazana przez pracownika Urzędu Miejskiego w Środzie Śląskiej, wedle której w miejscu gdzie uprzednio była wydobywana kopalina deponowane były odpady. Pracownicy Starostwa po wpływie tej informacji przeprowadzili wizję terenową, w wyniku której stwierdzono, że we wskazanym miejscu nie była aktualnie prowadzona eksploatacja kopaliny. Starosta wyjaśnił, że usunięcie odpadów było przedmiotem postępowania administracyjnego prowadzonego przez Burmistrza Środy Śląskiej.

(akta kontroli: t. I str. 6, 33, 34, 41, 46-55, 365-293)

2.15. W odniesieniu do podejmowanych z własnej inicjatywy działań mających na celu uzyskanie informacji o przypadkach nielegalnej eksploatacji kopaliny, Starosta wskazał, że w okresie objętym kontrolą podjęto jedno działanie sprawdzające wobec

³⁸ Dopisek NIK: ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.).

³⁹ Zgodnie z przywołanym przepisem w razie stwierdzenia, że przedsiębiorca nie dokonał wpłaty opłaty w terminie albo dokonał wpłaty w wysokości innej niż należna, organ koncesyjny określa, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy.

⁴⁰ Do 14 kwietnia 2023 r.

podejrzenia występowania takiego przypadku (przypis NIK – został on opisany w poprzedzającym punkcie niniejszego wystąpienia pokontrolnego, w ppkt b).

Ponadto Starosta wyjaśnił, że przy okazji korzystania z ortofotomapy w związku z realizacją innych czynności prowadzono monitoring w tym zakresie, a dotychczasowe ustalenia wskazują, że zmiany powierzchni terenu wynikają z prowadzenia prac budowlanych.

(akta kontroli: t. I str. 41, 46-55)

2.16., 2.17. W Starostwie, oprócz opisanych w poprzedzających punktach niniejszego wystąpienia pokontrolnego przypadków, nie stwierdzono wystąpienia w okresie objętym kontrolą innych okoliczności mogących świadczyć o nielegalnej eksploatacji kopalni i wpływających na potencjalną zasadność przekazywania przez Starostę do innych organów m.in. informacji o ich stwierdzeniu, likwidacji bądź przywrócenia do stanu pierwotnego.

(akta kontroli: t. I str. 41, 46-55)

2.18. W Starostwie w okresie objętym kontrolą nie prowadzono działań informacyjnych i edukacyjnych, ukierunkowanych na przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalni.

Starosta wyjaśnił, że zadania z zakresu administracji ekologicznej nie obejmują prowadzenia takiej działalności. Starosta wskazał przy tym, że *„zadania starostów, wynikające z prawa geologicznego i górniczego są finansowane z budżetu państwa przez wojewodów. To, że wydobywanie kopalni bez koncesji jest działalnością nielegalną jest faktem znanym powszechnie. W tej sytuacji, podejmowanie działań (...) trzeba uznać za nieracjonalne, zwłaszcza przy trudnościach finansowych, z jakimi borykają się starostwa”*.

(akta kontroli: t. I str. 6, 33)

2.19. W okresie objętym kontrolą Starostwo nie współpracowało na podstawie pisemnych umów bądź porozumień z innymi podmiotami w przedmiocie ukierunkowanym na przeciwdziałanie nielegalnej eksploatacji kopalni oraz wykrywanie tego zjawiska.

Starosta wyjaśnił, że taka współpraca nie była prowadzona, stwierdził przy tym, że ujawnione w pierwszych latach funkcjonowania samorządu powiatowego przypadki nielegalnej eksploatacji kopalni były wynikiem wpływających do Starostwa informacji (od mieszkańców, przedsiębiorców prowadzących działalność na podstawie koncesji), a następstwa ujawnienia takich sytuacji (kary finansowe, wyroki sądowe, upadłości) wpłynęły na brak odnotowania przypadków nielegalnej eksploatacji kopalni.

(akta kontroli: t. I str. 41, 46, 101-105, 215, 219)

2.20. Starosta wyjaśnił, że utrudnienia w realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem nielegalnej eksploatacji kopalni oraz wykrywaniem tego zjawiska polegały m.in. na wieloletnim nieobsadzeniu stanowiska geologa powiatowego. Starosta wskazał ponadto, że *„nadzór sprawowany przez Starostę Średzkiego ma charakter formalny i sprowadza się do sprawdzenia czy działalność prowadzona jest zgodnie z warunkami określonymi koncesją. (...) By jakość nadzoru sprawowanego przez Starostę Średzkiego podnieść na wyższy poziom, należałoby obsadzić stanowisko geologa powiatowego, powierzając mu jedynie zadania wynikające z ustawy Prawo geologiczne i górnicze, wyposażając jednocześnie w specjalistyczny sprzęt”*.

(akta kontroli: t. I str. 41, 46-47)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Starostwie nie udostępniono na stronie podmiotowej BIP ogólnego schematu procedury kontroli określonej w ustawie Prawo geologiczne i górnicze, co było niezgodne z art. 47 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców. Stosownie do tego przepisu organ kontroli zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ ogólny schemat tych procedur kontroli, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa⁴¹.

Starosta wyjaśnił, że podejmowane są starania w zakresie realizacji w praktyce dyspozycji określonej w art. 12 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴², dążąc do szybkiego załatwiania spraw, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień.

NIK wskazuje, że podejmowanie w Starostwie starań w celu urzeczywistnienia, wynikającej z art. 12 Kpa, zasady szybkości i prostoty postępowania⁴³, nie może stanowić prawnej, jak również faktycznej podstawy do odstąpienia od realizacji wymogów wynikających z art. 47 ust. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców.

(akta kontroli: t. I str. 40, 44)

2. W Starostwie nie podjęto rzetelnych działań mających na celu wydanie decyzji w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia dwóch koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż. Pomimo tego, że czas obowiązywania koncesji upłynął 31 marca 2021 r.⁴⁴ oraz 30 grudnia 2021 r.⁴⁵, podjęte w Starostwie działania skutkowały wysłaniem 15 marca 2023 r. zawiadomień o wszczęciu postępowań administracyjnych w tym przedmiocie. W konsekwencji w Starostwie nie podjęto niezwłocznych działań mających na celu realizację wymogu wynikającego z art. 38 ust. 2 w związku z ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, zgodnie z którym organ koncesyjny, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie koncesji.

Starosta wyjaśnił, że spowodowane to było odpowiednio przeoczeniem oraz niemożnością określenia stron decyzji (postępowania).

W odniesieniu do przywołanych wyjaśnień dotyczących niemożności określenia stron postępowania NIK wskazuje, że nie znajdują one potwierdzenia w dokumentacji związanej z wszczęciem tego postępowania, w szczególności z dokumentacji tej nie wynikało aby przed podjęciem przez NIK kontroli realizowane były w Starostwie działania ukierunkowane na określenie stron postępowania (ze zgromadzonej w dokumentacji postępowania wydruki zapytań i odpowiedzi z internetowego systemu informacji prawnej datowane są na okres po podjęciu kontroli przez NIK, również uproszczona informacja z rejestru gruntów datowana jest na ten okres).

(akta kontroli: t. I str. 35-35, 75, 78-95, 436; t. II str. 104-126)

3. W Starostwie nie podjęto w okresie objętym kontrolą rzetelnych działań w zakresie weryfikacji aktualności i prawidłowości danych, którymi dysponowało Starostwo, a tymi które faktycznie zostały przekazane przez Starostwo do Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego⁴⁶, w odniesieniu do: [1] koncesji z 22 sierpnia 2017 r.⁴⁷ (15 marca 2022 r. Starosta wydał decyzję

⁴¹ Zgodnie z art. 40 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, organ koncesyjny jest uprawniony do kontroli działalności gospodarczej w zakresie zgodności wykonywanej działalności z udzieloną koncesją.

⁴² Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm. Dalej: Kpa. Zgodnie z art. 12 § 1, organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia, natomiast stosownie do art. 12 § 2, sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie.

⁴³ Zgodnie z art. 12 § 1 tej ustawy, organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia, zaś zgodnie z § 2, sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie.

⁴⁴ Koncesja z 18 marca 2010 r. (zmieniona decyzją z 1 marca 2018 r.).

⁴⁵ Koncesja z 6 lipca 2006 r.

⁴⁶ Dalej: PIG-PIB.

⁴⁷ Dla której została wydana koncesja z 22 sierpnia 2017 r.

przenoszącą tę koncesję na innego przedsiębiorcę), oraz [2] koncesji z 6 lipca 2006 r. W konsekwencji ogólnodostępne dane⁴⁸ nie korespondowały ze stanem rzeczywistym. W przypadku pierwszej ze wskazanych koncesji, w decyzji tej, na podstawie danych przedłożonych przez przedsiębiorcę, określono m.in. współrzędne wyznaczające granicę obszaru i terenu górniczego. Jednakże wobec błędnych danych (współrzędnych) otrzymanych przez Starostwo, granice te nie korespondowały z pozostałą częścią dokumentacji koncesji, w tym wykraczały poza jedyną działkę, na której faktycznie wyznaczono obszar górniczy i teren górniczy. W przypadku drugiej z koncesji nie została ona przekazana do PIG-PIB, w konsekwencji ogólnodostępne systemy prowadzone przez ten organ nie uwzględniały danych wynikających z tej decyzji m.in. powiększenia obszaru górniczego oraz terenu górniczego. Ponadto dane te zawierały informacje, że dla uprzednio wyznaczonego złoża (obszaru górniczego) termin obowiązywania koncesji upłynął w 2001 r., pomimo tego, że (niezależnie od decyzji z 2006 r.) Starosta Średzki decyzją z 6 listopada 2001 r. zmienił decyzję Wojewody Wrocławskiego z 20 czerwca 1996 r. i określił termin jej ważności na 31 grudnia 2005 r.

Starosta w wyjaśnieniach potwierdził, że obraz uwidoczniony na „portalach odbiega od tego, jaki uwzględniać winien prawa uzyskane przez przedsiębiorców”. Ponadto, w odniesieniu do pierwszego z powyższych przypadków, wyjaśnił, że w Starostwie stwierdzono, że wskazane w koncesji współrzędne korespondują z tymi, które zostały wskazane we wniosku przedsiębiorcy, a przy tym zostały one określone przez geodetę. Dodał, że mapa została przekazana do PIG-PIB i na jej podstawie został dokonany wpis do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, a ponadto „nie przewidziano, że współrzędne GPS zostały przez geodetów określone nieprawidłowo i że stan ten nie został zakwestionowany przez pracowników Instytutu”.

Z kolei w związku z drugim z opisanych przypadków Starosta wyjaśnił, że „obecna rozbieżność danych zawartych w systemach ogólnodostępnych z tymi, jakie zawarte są w dokumentacji dotyczącej koncesji na eksploatację złoża (...), wynika z faktu, że Geolog Powiatowy w roku 2006 nie przekazał do PIG-PIB, opracowanej przez siebie, decyzji koncesyjnej zawierającej obowiązujący obecnie teren i obszar górniczy”. Starosta dodał, że „na podstawie posiadanej dokumentacji (...) uznano, że koncesjonariusze złóż (...) nie przekroczyli swoich uprawnień”.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że stosownie do § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla⁴⁹, organ koncesyjny jest zobligowany m.in. do przekazania PIG-PIB decyzji w przedmiocie udzielenia koncesji. Ponadto w sytuacji ujawnienia, że decyzja w przedmiocie udzielenia koncesji zawiera nieprawidłowe dane organ koncesyjny powinien podjąć działania mające na celu skorygowanie decyzji (nawet w sytuacji gdy błąd ten wynika z pomyłki popełnionej przez inny podmiot).

NIK dostrzega przy tym, że stany te utrzymywały się w okresie objętym kontrolą, a pomimo tego w Starostwie nie podjęto działań mających na celu ich wyeliminowanie.

(akta kontroli: t. I str. 99, 105, 364-382)

4. W odniesieniu do prowadzonej w Starostwie weryfikacji wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązku określonego w art. 101 ust. 8 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, polegającego na składaniu do organu koncesyjnego

⁴⁸ Dane publikowane na stronach internetowych: <https://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>, <https://geologia.pgi.gov.pl>.

⁴⁹ Dz. U. poz. 1469.

informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny, stwierdzono przypadki nierzetelnego wywiązywania się w Starostwie z tej weryfikacji:

- a) w przypadku jednego ze złóż⁵⁰, co do którego nie wpływały takie informacje (dotyczy trzech informacji za lata 2019-2021) nie przeprowadzono w Starostwie rzetelnej weryfikacji wywiązywania się ze wspomnianego obowiązku. W konsekwencji organ koncesyjny nie dysponował pełnymi, wymaganymi informacjami na temat eksploatacji złoża, a jednocześnie okoliczność ta mogła wpłynąć na brak aktualnej wiedzy co do stanu faktycznego (a także prawnego) mogącego istotnie wpływać na sferę uprawnień i obowiązków regulowanych koncesją Starosty Średzkiego, związanego ze śmiercią w 2019 r. przedsiębiorcy, na rzecz którego została wydana ta koncesja.

Starosta wyjaśnił, że „ze względu na zaprzestanie informowania nas (w postaci druku Z-2) i jednoczesnym wpływie informacji o zerowej wysokości opłaty za wydobytą kopalinę w systemie MIDAS opublikowana została informacja, że przedsiębiorca funkcjonował, jako nieaktywny. Nadto, w corocznej informacji otrzymanej z PIG-PIB złoża Michałów nie wykazywano, jako złoża aktywnego. Także dane z ortofotomapy potwierdzały fakt, że złożo (...) nie jest eksploatowane. Corocznie, w ewidencji gruntów i wykazie ksiąg wieczystych sprawdzano prawo własności do działek, na których znajduje się złożo. Do dnia dzisiejszego w obu tych rejestrach, jako właściciel działek figuruje (...). Do dnia 23 lutego, kiedy dostarczono nam akt dziedziczenia po zmarłym przedsiębiorcy, nie mieliśmy podstaw do stwierdzenia, iż przedsiębiorca nie istnieje. Brak było zatem podstaw do wcześniejszego wszczęcia postępowania, w sprawie wygaśnięcia koncesji”.

NIK nie podziela stanowiska zaprezentowanego w przywołanych wyjaśnieniach. Podkreślić należy, że z art. 101 ust. 8 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, wynika wymóg corocznego składania do organu koncesyjnego informacji o zmianach zasobów złoża. Ponadto podkreślić należy, że brak wykazywania złoża jako aktywnego wynikał z nieprzekazania przez Starostę Średzkiego do PIG-PIB wymaganych informacji o wydaniu w 2006 r. koncesji (obowiązującej do 31 marca 2021 r.), a także nieweryfikowaniu aktualności tych danych – co opisano w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jako odrębną nieprawidłowość w poprzedzającym pkt. (pkt 4). Zatem w ocenie NIK, to w gestii organu koncesyjnego – przyznającego w drodze decyzji koncesji m.in. prawo do eksploatacji złoża – powinna pozostawać aktualna wiedza o sposobie wykonywania przez przedsiębiorcę koncesji, w tym wywiązywania się z obowiązków informacyjnych. W ocenie NIK bieżące i rzetelne weryfikowanie wywiązywania się przedsiębiorcy m.in. z obowiązku przedłożenia informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny mogłyby przyczynić się do pozyskania przez organ koncesyjny pełnych informacji o stanie faktycznym, istotnym z perspektywy wykonywania koncesji (w tym przypadku o zgonie przedsiębiorcy), a także determinującym stan prawny związany z jej wykonywaniem;

- b) w przypadku jednego ze złóż⁵¹, w wyniku nierzetelnego monitorowania informacja o zmianach zasobów złoża kopaliny za 2020 r. wpłynęła do Starostwa 4 marca 2022 r., tj. po upływie ponad 11 miesięcy od terminu wskazanego w art. 101 ust. 8 ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

⁵⁰ Dla którego obowiązywała (w okresie objętym kontrolą) koncesja z 6 lipca 2006 r. Termin obowiązywania koncesji upływał 30 grudnia 2021 r.

⁵¹ Dla którego obowiązywała koncesja z 27 maja 2020 r.

Starosta wyjaśnił, że opóźnienie w złożeniu wspomnianej informacji wynikało z problemów koncesjonariusza z zatrudnieniem kierownika ruchu zakładu górniczego, który w zakresie swoich obowiązków ma m.in. sporządzanie operatów i informacji dotyczących funkcjonowania kopalni. Starosta wyjaśnił ponadto: „starań tych nie dokumentowaliśmy. Podejmowanie działań o charakterze restrykcyjnym, w panującej wówczas sytuacji, nie przyniosłoby najpewniej żadnego pozytywnego efektu”.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że powyższe okoliczności nie znajdują odzwierciedlenia w dokumentacji, a ponadto podkreślić należy, że opóźnienie w złożeniu tej informacji skutkowało po stronie Starostwa brakiem pełnej wiedzy o sposobie wykonywania przez przedsiębiorcę koncesji. NIK dostrzegając możliwość wystąpienia faktycznych przeszkód polegających na realizacji obowiązków wynikających z art. 101 ust. 8 ustawy Prawo geologiczne i górnicze wskazuje jednak, że wobec brzmienia tego przepisu – nie przewidującego odstępstw od realizacji tego obowiązku, działalność Starostwa w tym zakresie nie może zostać uznana za w pełni rzetelną, na co wpływa m.in. brak udokumentowania deklarowanych przez Starostę okoliczności;

- c) w siedmiu przypadkach⁵² nie odnotowano na informacjach dat ich wpływu do Starostwa.

Starosta wyjaśnił m.in., że zdarzają się przypadki opóźnień w realizacji obowiązku, jednakże liczy się sam fakt złożenia informacji, a nie sposób dokumentowania tego faktu.

W odniesieniu do powyższych informacji NIK wskazuje, że taka praktyka może negatywnie wpływać na pozyskiwanie przez organ koncesyjny aktualnej wiedzy na temat sposobu wykonywania przez przedsiębiorców udzielonej koncesji.

(akta kontroli: t. I str. 74, 78-95, 214-242; t. II. str. 150-193)

5. Na podstawie analizy próby kontrolnej obejmującej 44 przypadki stwierdzono, że podejmowane w Starostwie działania związane z weryfikacją sposobu wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązku przedkładania informacji dotyczącej opłaty za wydobytą kopalinę nie były w pełni rzetelne, gdyż:

- a) w dziewięciu przypadkach stwierdzono, że dokumentacja informacji dotycząca opłaty eksploatacyjnej nie była rzetelna, gdyż przedłożone na potrzeby weryfikacji kontrolnej NIK potwierdzenia transakcji (uiszczenia opłat)⁵³ wygenerowane zostały w toku kontroli NIK realizowanej w Starostwie (potwierdzenia zapłaty wygenerowane zostały 1, 2 oraz 23 marca 2023 r.).

Wicestarosta wyjaśnił, że w dacie weryfikacji informacji przedkładanych przez przedsiębiorców dostarczono do Starostwa dowody uiszczenia opłat eksploatacyjnych, a wobec faktu, że zaginęły one w trakcie przygotowywania dokumentacji na potrzeby kontroli NIK, wystąpiono do przedsiębiorców o ich ponowne przesłanie.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że wobec nałożonego przez ustawodawcę na starostów obowiązków w zakresie weryfikowania poprawności wywiązania się z wymogów prawnych przez przedsiębiorcę,

⁵² Za 2019 r. dotyczącej złoża dla którego obowiązywała koncesja z 18 marca 2010 r.; za 2020 r. dotyczących złóż, dla których obowiązywały koncesje z: 29 czerwca 2005 r., 27 marca 2013 r., 3 lipca 2015 r.; za 2021 r. dotyczących złóż, dla których obowiązywały koncesje z: 18 marca 2010 r., 27 marca 2013 r., 3 lipca 2015 r.

⁵³ W siedmiu przypadkach zarówno potwierdzenie transakcji do Gminy, jak i do NFOŚiGW, zostało wygenerowane 1, 2 marca 2023 r. lub 23 marca 2023 r., w jednym przypadku tylko potwierdzenie zapłaty do NFOŚiGW zostało wygenerowane 1 marca 2023 r. oraz w jednym przypadku potwierdzenie zapłaty do gminy zostało wygenerowane 23 marca 2023 r.

niezbędne jest rzetelne prowadzenie dokumentacji, w tym obejmujące jej kompletność;

- b) pomimo wpływu do Starostwa 16 lutego 2022 r. informacji za II półrocze 2021 r., dotyczącej opłaty eksploatacyjnej jednego ze złóż⁵⁴, w Starostwie nie przeprowadzono rzetelnej weryfikacji, czy przedsiębiorca zrealizował wpłatę na rzecz Gminy w należnej wysokości. W konsekwencji, pomimo tego, że przedsiębiorca wpłacił na rzecz Gminy kwotę 6930 zł, zamiast 4158 zł, w Starostwie nie podjęto bezzwłocznych działań mających na celu wydanie decyzji, o której mowa w art. 138 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Zgodnie tym przepisem w razie stwierdzenia, że przedsiębiorca nie dokonał wpłaty opłaty w terminie albo dokonał wpłaty w wysokości innej niż należąca, organ koncesyjny określa, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy.

Wicestarosta wyjaśnił, że „w wyniku pomyłki przedsiębiorcy na konto gminy przekazano kwotę wyższą niż należąca. Po złożeniu wyjaśnień gminie, nadpłacona kwota została zwrócona przedsiębiorcy. Sprawa ta została załatwiona w drodze trójstronnej konsultacji, przy udziale organu koncesyjnego”.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że z przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze wynika obowiązek weryfikacji przez organ koncesyjny składanej przez przedsiębiorców dokumentacji, a w sytuacji m.in. dokonania wpłaty w wysokości innej niż należąca, organ ten zobowiązany jest do określenia, w drodze decyzji, wysokości należnej opłaty. Ponadto z informacji uzyskanej przez NIK od właściwego burmistrza wynikało, że zgodnie z wnioskiem złożonym 28 grudnia 2022 r. przez przedsiębiorcę, zwrot części nienależnej opłaty w wysokości 2738 zł (kwota pomniejszona o odsetki za zwłokę w uiszczeniu opłaty) zrealizowano poprzez przeksięgowanie w tej dacie nadpłaty na zobowiązanie z tytułu podatku;

- c) w 14 przypadkach nie odnotowano na informacjach dat ich wpływu do Starostwa.

Wicestarosta wyjaśnił, że jeśli informacje nie zostały opatrzone pieczęcią wpływu to zostały one dostarczone bezpośrednio do właściwego merytorycznie pracownika, a brak dat wpływu (wynikający z pominięcia biura podawczego ma znaczenie marginalne).

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że dokumentowanie dat wpływu tych informacji wskazuje na sposób wywiązania się podmiotów gospodarczych z realizacji ustawowego obowiązku przedkładania wymaganych informacji;

- d) w sześciu przypadkach, pomimo upływu określonego w art. 137 ust. 3 w zw. z ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze⁵⁵, terminu na wywiązanie się przez przedsiębiorcę z obowiązku złożenia informacji na temat należnej opłaty eksploatacyjnej z tytułu eksploatacji złoża, nie podjęto w Starostwie

⁵⁴ Dotyczy złoża, dla którego obowiązywała koncesja z 2 listopada 2021 r.

⁵⁵ Zgodnie z art. 137 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, z wyłączeniem złoża węglowodorów, samodzielnie ustala wysokość opłaty eksploatacyjnej należnej za okres rozliczeniowy i przed upływem miesiąca następującego po tym okresie wnosi ją na rachunki bankowe gminy, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW, bez wezwania. Natomiast zgodnie z art. 137 ust. 3 zdanie pierwsze przywołanej ustawy: w terminie określonym w ust. 2 przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, przedstawia organowi koncesyjnemu, gminie, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW kopie dowodów dokonanych wpłat, a także informację zawierającą dane identyfikujące przedsiębiorcę, nazwę złoża, numer koncesji na wydobywanie kopaliny z tego złoża, rodzaj i ilość kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym, przyjętą stawkę oraz wysokość ustalonej opłaty, w tym przypadającej gminie, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW.

rzetelnych, w tym bezzwłocznych działań w przedmiocie weryfikacji sposobów wywiązywania się przedsiębiorców z tego obowiązku. W konsekwencji informacje na temat należnej opłaty eksploatacyjnej wpływały do Starostwa w następujących datach: [1] 16 grudnia 2019 r. – informacja za I półrocze 2019 r. (ponad cztery miesiące po upływie terminu)⁵⁶; [2] 9 października 2020 r. – informacja za I półrocze 2020 r. (ponad dwa miesiące po upływie terminu)⁵⁷; [3] 9 listopada 2020 r. – informacja za I półrocze 2020 r. (ponad trzy miesiące po upływie terminu)⁵⁸; [4] 19 kwietnia 2021 r. – informacja za II półrocze 2020 r. (ponad dwa miesiące po upływie terminu)⁵⁹; [5] 16 lutego 2022 r. – informacja za II półrocze 2020 r. (ponad 12 miesięcy po upływie terminu). Ponadto w przypadku jednej informacji za I półrocze 2020 r.⁶⁰, wskazana jako dzień jej sporządzenia data 10 października 2020 r., wskazuje, że została ona sporządzona ponad dwa miesiące po upływie ww. terminu.

W związku z powyższym Wicestarosta wyjaśnił m.in., że: [ad 1] poprzez monity telefoniczne mobilizowano przedsiębiorcę do złożenia informacji i dokonywania opłat eksploatacyjnych; [ad. 2] po analizie danych z goeportalu, stwierdzono, iż złożone przestało być eksploatowane. W celu uzyskania informacji trzykrotnie, telefonicznie zabiegano u przedsiębiorcy o jej przedłożenie. Ostatecznie informacja (zerowa) wpłynęła do Starosty 9 października; [ad. 4] „sprawy należności wynikających z eksploatacji złóż kopalin regulowane są od lat za sprawą kontaktów telefonicznych między Starotą Średzkim, NFOŚiGW, gminami i przedsiębiorcami. Pozwala to na szybsze i łatwiejsze rozstrzygnięcie spraw związanych z wykonywaniem przez przedsiębiorców ich obowiązków wynikających z udzielonych koncesji. Wydanie decyzji, o której mowa w art. 138 p.g.i.g. w sytuacji, gdy nieuregulowanie opłat eksploatacyjnych wynika z braku operatu, stanowiącego podstawę do ich wyliczeń, oznaczałoby dla organu konieczność zlecenia wykonania takiego operatu, w ramach postępowania administracyjnego. Wprawdzie kosztami wynikającymi z tego faktu można obciążyć przedsiębiorcę, ale w żaden sposób nie skróciłoby to czasu na opracowanie i wydanie decyzji”; [ad. 5] opłaty eksploatacyjne zostały przez przedsiębiorcę uregulowane w terminie, żaden z ich beneficjentów nie interweniował u Starosty Średzkiego, a ponadto w ramach samokontroli stwierdzono brak tej informacji i po wezwaniu przedsiębiorcy do jej uzupełnienia, informację tę uzyskano.

Ponadto w odniesieniu do informacji, która została sporządzona z datą 10 października 2020 r. Wicestarosta wyjaśnił, że „co do zasady, brak jest podstawy prawnej, która uprawniałaby do wezwania przedsiębiorcy do złożenia zaległych informacji, o których mowa w art. 137 ust. 3 w zw. z art. 137 ust. 4 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze. Jeśli o braku terminowego złożenia informacji Starosta informowany był (zawsze tylko telefonicznie) przez pracownika NFOŚiGW, który nie mógł połączyć się z przedsiębiorcą, dalsze monitowanie w tej sprawie dokonywane było również telefonicznie. Jednocześnie, poprzez analizę obrazu przedstawionego na geoportalu, oceniano, czy - w ogóle - w kopalni prowadzone było wydobywanie”.

⁵⁶ Dotyczy złoża, dla którego obowiązywała koncesja z 23 lipca 2013 r. (przeniesiona na inny podmiot decyzją z 10 kwietnia 2018 r.). Wskazaną informację do Starostwa przekazał pismem z 12 grudnia 2019 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego (do którego wpłynęła ona w tej samej dacie).

⁵⁷ Dotyczy złoża, dla którego obowiązywała koncesja z 18 marca 2010 r. (zmieniona decyzją z 1 marca 2018 r.).

⁵⁸ Dotyczy złoża, dla którego obowiązywała koncesja z 27 marca 2013 r. (przeniesiona na inny podmiot decyzją z 5 grudnia 2018 r.).

⁵⁹ Dotyczy złoża, dla którego obowiązywała koncesja z 18 grudnia 2019 r. (przeniesiona na inny podmiot decyzją z 15 czerwca 2021 r.). Wskazaną informację przekazał do Starostwa pismem z 15 kwietnia 2021 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

⁶⁰ Dotyczy złoża, dla którego obowiązywała koncesja z 6 lipca 2006 r.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że wobec brzmienia art. 137 i art. 138 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, organ koncesyjny jest zobowiązany do bieżącej weryfikacji wywiązywania się z obowiązku składania przez przedsiębiorców, dla których została wydana koncesja na wydobywanie kopalin ze złóż, m.in. z obowiązków o charakterze informacyjnym.

Ponadto w przypadkach wskazanych w pkt [1] i [4] informacje te wpłynęły do Starostwa w wyniku przekazania ich przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Natomiast w odniesieniu do informacji wskazanej w pkt [5] opłaty te zostały uregulowane przez przedsiębiorcę z opóźnieniem (uiszczenie opłaty nastąpiło 28 kwietnia 2021 r., zamiast do 31 stycznia 2021 r.).

Podkreślić przy tym należy, że bez prawnego znaczenia przy tym pozostaje fakt, braku wystąpień do organu koncesyjnego, podmiotów uprawnionych do otrzymania wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej, w których to wystąpieniach sygnalizowane byłyby nieprawidłowości dotyczące opłat. W ocenie NIK organ koncesyjny w każdym przypadku powinien dysponować dokumentacją, pozwalającą ocenić prawidłowość wywiązywania się z obowiązku określonego w art. 137 ust. 2 i ust. 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Ponadto brak bieżącego dysponowania przez Starostę (organ administracji geologicznej), informacjami w powyższym zakresie może niekorzystnie wpływać na monitorowanie prawidłowości wykonywania przez przedsiębiorcę uprawnień i obowiązków wynikających z koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż;

- e) w trzech przypadkach⁶¹, w których w Starostwie nie podjęto rzetelnych działań mających na celu zweryfikowanie prawidłowości przedkładanych przez przedsiębiorcę informacji. Przedsiębiorca przedkładał do Starostwa potwierdzenia uiszczenia opłat na kwoty istotnie wyższe, niż wynikające ze złożonych informacji dotyczących opłat za wydobytą kopalinę⁶². Z dostępnej w Starostwie dokumentacji wynikało, że w okresie objętym kontrolą obowiązywała jedna decyzja (koncesja) Starosty Średzkiego dotycząca jednego złoża, natomiast co najmniej w części okresu objętego kontrolą przedsiębiorca eksploatował również inne złożo, dla którego organem koncesyjnym był Marszałek Województwa Dolnośląskiego.

Wicestarosta wyjaśnił m.in., że „przedsiębiorca ten prowadzi eksploatację różnych złóż, dla których obok Starosty Średzkiego koncesje wydał także Marszałek Województwa Dolnośląskiego. (...) NFOŚiGW nie kwestionował wielkości otrzymanych opłat. Sprawy należności wynikających z eksploatacji złóż kopalin regulowane są od lat za sprawą kontaktów telefonicznych między Starostą Średzkim, NFOŚiGW, gminami i przedsiębiorcami”.

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że stosownie do art. 138 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, w razie stwierdzenia, że przedsiębiorca nie dokonał wpłaty opłaty w terminie albo dokonał wpłaty w wysokości innej niż należna, organ koncesyjny określa, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy. Z przywołanego przepisu wynika, w ocenie NIK, nałożenie na organ koncesyjny nie tylko obowiązku wydania – w określonych w tym przepisie sytuacjach – decyzji, lecz również obowiązek

⁶¹ Wszystkie przypadki dotyczyły złoża, dla którego obowiązywała koncesja z 23 lipca 2013 r. (przeniesiona na inny podmiot decyzją z 10 kwietnia 2018 r.).

⁶² Odpowiednio wpłaty: [1] 31 604 zł – na rzecz gminy i 21 070 zł – dla NFOŚiGW były wyższe, niż wynikające ze złożonej informacji (5564 zł oraz 3710 zł); [2] 36 480 zł – na rzecz gminy i 24 320 zł – na rzecz NFOŚiGW były wyższe, niż wynikające ze złożonej informacji (12 872 zł oraz 8581 zł); [3] 33 264 zł – na rzecz gminy i 22 176 zł – na rzecz NFOŚiGW były wyższe, niż wynikające ze złożonej informacji (0 zł i 0 zł).

przeprowadzenia analizy, mającej na celu ustalenie, czy takie przesłanki zaistniały.

(akta kontroli: t. I str. 96-108, 243-252; t. II str. 1-103)

OCENA CZĄSTKOWA

Realizacja w Starostwie działań w obszarze identyfikacji i przeciwdziałania eksploatacji kopalin z naruszeniem warunków koncesji związana była m.in. z przekazywaniem do właściwych organów danych wynikających z wydanych przez Starostę Średzkiego decyzji w przedmiocie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż. Ponadto w przypadku uzyskania przez Starostwo od podmiotów zewnętrznych informacji, z których wynikało prawdopodobieństwo prowadzenia nielegalnej eksploatacji kopalin, każdorazowo podejmowano działania mające na celu ich potwierdzenie. Prowadzone w Starostwie działania dotyczące identyfikacji i przeciwdziałania nielegalnej eksploatacji kopalin nie były jednakże podejmowane w pełnym możliwym zakresie, gdyż m.in. nie korzystano z uprawnienia do przeprowadzania kontroli wypełnienia przez przedsiębiorców warunków koncesji.

Niemniej w prowadzonych w Starostwie działaniach w powyższym obszarze stwierdzono nieprawidłowości dotyczące przede wszystkim: [1] niepodjęcia rzetelnych działań mających na celu wydanie decyzji w przedmiocie stwierdzenia wygaśnięcia dwóch koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż; [2] nierzetelnego prowadzenia weryfikacji wywiązywania się przez przedsiębiorców z obowiązku określonego w art. 101 ust. 8 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, polegającego na składaniu do organu koncesyjnego informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny; [3] nierzetelnego prowadzenia weryfikacji wywiązywania się przedsiębiorców z obowiązku określonego w art. 137 ust. 2 i ust. 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, związanego z przedkładaniem do organu koncesyjnego dokumentacji dotyczącej informacji o opłacie za wydobytą kopalinę; [4] nieudostępnienia na stronie podmiotowej BIP Starostwa ogólnego schematu procedury kontroli określonej w ustawie Prawo geologiczne i górnicze.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Podjęcie działań mających na celu zatrudnienie geologa powiatowego.
2. Opracowanie i udostępnienie na stronie internetowej BIP Starostwa ogólnego schematu kontroli, określonej w ustawie Prawo geologiczne i górnicze.
3. Zapewnienie wydawania przez Starostę decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.
4. Podjęcie działań mających na celu przekazanie do Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego aktualnych danych dotyczących koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.
5. Zapewnienie prowadzenia w Starostwie rzetelnej weryfikacji w zakresie sposobu wywiązania się przedsiębiorców z określonych w ustawie Prawo geologiczne i górnicze obowiązków dotyczących składania do organu koncesyjnego informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny oraz informacji dotyczącej opłaty za wydobytą kopalinę.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Wrocław, 17maja 2023 r.

Kontroler:
Jakub Mucha
Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis